

Nuuk, 11. marts 2015

UPA2015/98

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2015-imeersoq.

(Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoq)

Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaata siullermeerneqarnera Partii Naleqqamiit imaattumik oqaaseqarfigissuarput.

Partii Naleqqamiit aallaqqaasiullugu piumasaraarput; kalaallitsut oqaatsitta aamma inatsisiliornermi tamakkiinerusumik atorneqarnissaat ajornartinnagu oqaaseqatigiit danskit allamiulluunniit oqaasiinik akoorineq sapinngisamik atornaveersaartariaqartoq!

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi Siusinaartumik “pensionisiat” – oqaatsip taassuma § 1-imiit § 44 ilanngullugu atoqattaarneqarnera kalaallisut atuarniarluni tusarniiginnarani pissusissamisunngilaq.

Partii Naleqqamiillu siunnersuutigissuarput inatsisissatut siunnersuutip pingajussaanneerneaannginnerani oqaatsip taassuma kalaallisut oqaatsimik naleqquttumik taarserneqassasoq.

Partii Naleqqamiit Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik taagorusunneruagut.

Taama naatsumik oqaatsit pillugit qisuariaateqarsinnarluta, inatsisissatut siunnersuut ataatsimoortumik imannak oqaaseqarfigissuarput.

Partii Naleqqamiit siunertaq tunngaviatigut ajorinngilarput tapersersornartillugulu, kisianni isumaqarpugut maannakkut sulisinnaajunnaarnersiutilinnik sulilersitseqqinniarneq pissutsinut piviusunut naapertuutinngitsoq minnerunngitsumik suliassanik pingaarnersiuvilluni tulleriarisinnaaneq aamma eqqarsaatigalugu.

Tassami pissutsit piviusut imaapput: ullumikkorpiaq inuit suliffissaqanngitsut suliffinnulluunniit amerlanersaat innersuunneqarsinnaanngitsut 4000-it sinneqarput.

Siusinaartumillu sulisinnaajunnaarnersiutillit nalunaarsorneqarsimasut 2.936-upput.

Nalunngisavut tassaapput inuit taakku siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalersimasut nappaateqarneq / sapigaqarneq imaluunniit timikkut tarnikkulluunniit akornusersimaneq

pissutigalugu nakorsamiit tamakkiisumik sulisinnaajunnaarsimasutut
uppernarsarneqarsimaneq pissutigalugu sulisinnaajunnaarnersiuteqalersimasuusarmata,
taamaammallu inunnik taakkuninnga sulilersitseqqinniarneq inatsisiliornerinnakkut
aaqqiivigineqarsinnaanera qularnanngilaq apeqquterpassuarnik nassataqartussaassooq.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini kommunit oqaatigineqarput suliffissanik
immikkut naleqqussakkanik pilersitsinnaasariaqartut. Partii Naleqqamiit aperisariaqarpugut
Qanoq? Tassami ullumikkut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartut 2.936-t saniatigut
inuit 4000-it sinnerlugit suliffissaqanngereerput, kommuninut oqimaattorsionnareeqisumik!

Aamma inuit taakku pineqartut inuiaqatigiinni pissakinnerpaanut ajornartorsiornerpaanullu
ilaareerput, taamaattumik taakku sipaarniarfigineqarnerat Partii Naleqqamiit assut
akueriuminaatsipparput.

Aamma immikkut maalaaruteqartarfimmik 1,2 mio kr.-t atorlugit pilersitsinissamik
eqqarsaateqarneq isumaqatiginngilarput, tassami allaffissornermut ingerlatsinermullu
aningsaartuutit apparsarneqarnissaannik siunertarmut naapertuutinngilaq. Isumaqarpugut
Isumaginninnermut tunngasunik maalaartarfik pioreersoq atorluaannarneqarsinnaasoq.

Inuit pineqartut ilaat sulilaarsinnaappata aamma inunnut taakkuninnga tamanna
iluqaataassappat, tamanna inuit pineqartut paaseqatigalugit aaqqiisoqarsinnaanera
akornutissaqartinngilarput, taamatuttaaq aamma ukiut tallimakkaarlugit
nalilersueqqittarnissat.

Kisianni kommunit suliffinnik immikkut naleqqussakkanik siusinaartumik
sulisinnaajunnaarnersiutilinnut suliffiusinnaasunik pilersitsissappata tamanna soorunami
kommunini sulisunut, suliffissarsiuussinermik suliaqartunut minnerunngitsumillu inunnik
isumaginninnermut sullissisunut ullumikkut angummanniapilooreersunut sunniutissai
isiginngitsuusaarneqarsinnaanngitsut Partii Naleqqamiit isumaqarpugut.

Tassami tamakku kingunerisinnaasaasa ilagissuaat inuit pissakinnerit inunnik
isumaginninnermi suliaqartunut pisariaqavissunik saaffiginnissutaasa suli ullumikkorniit
ajornarnerulernerat, tamannalu Partii Naleqqamiit akuerisinnaanngilarput.

Naak oqaaseqaatini imannak allaqqasoqaraluartoq:

*“kommunit annertunerusumik suliakkerneqarnavianngillat, tamakkununnga
qinnuteqaatit suliassarereeramikkitt.”*

Partii Naleqqami isumaqarpugut immikkut kommunit suliffissanik naleqqussakkanik
siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutilinnut suliffiusinnaasunik pilersitsissappata, tamanna
kommuninut aningaasanik naleqaannarani aamma kommunit isumaginninnikkut sullissinerat
pitsaanerulernavianngitsoq akerlianilli inunnut isumaginninnerup iluani pisariaqartitsisunut
sullissineq ajorserujussuassasoq.

Kommunini isumaginninnerup iluani sulisut ikippallaarnerat aamma ilinniarsimasunik amigaateqarneq ilisimaneqareersoq Naalakkersuisunit eqqaamaneqartariaqartoq Partii Naleqqamiit eqqaasissutigissuarput.

Suliamut tunngatillugu tusarniaanermi akissutit ilanngunneqarsimanngitsut, Partii Naleqqamiit ujartuunitsinni pissarsiaraagut. Taakkulu soqutiginarporpassuanik imaqarput, paasinngilarput soormi tusarniaanermi akissutit suliamut ilanngunneqarsimannginnersut?

Kommuni kujalleq akissuteqarnermini ilaatigut ima allappoq:

“Kommunili isumaqarpoq siusinaartumik pensionisiat pillugit sulianik sullissinissamat maleruaqqusat allannguutissaattut siunnersuutit pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut malittarisassanut tunngatillugit ersernerluttut.

Ilanngullugu kommune isumaqarpoq siusinaartumik pensionisianut aningaasalersueriaasissatut siunnersuutit erseqqinngitsut.”

Kommuneqarfik Sermersuumiit ilaatigut akissuteqaammi ima allaqqasoqarpoq:

“Kommuneqarfik Sermersuumi ernumanartutut isigaarput, siunnersuut naliginnaasumik suliffissarsiuussinermut pilersaarummut suliffeqarnermullu atassuteqarpasinngimmat.”

Qeqqata kommunia ima ilaatigut akisimavoq:

“Suliffissarsiuussisarfimmi siusinaartumik pensionit immikkoortuanut annertuumik ikaarsaartussaavoq. Tamannalu tunngavigalugu kommunimut aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasai pillugit, Qeqqata kommunia paasisutissanik annertunerusunik kissaateqarpoq, paasilluarusullugulu aningaasatigut utertiffigineqartarnissaq qanoq annerusumik paasisaasaanersoq, allannguinerimimi suliffissarsiuussisarfimmi sulisunik annertuumik atuisussamik allaffissornikkut kinguneqartussaavoq.”

Qaasuitsup kommunia ima ilaatigut akissuteqarpoq:

“Qaasuitsup kommuniata kissaatigaa inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai pillugit sukumiisumik isumaqatiginninniartoqartariaqartoq.”

Nunatsinni Sulisitsisut Peqatigiiffiat ima ilaatigut akissuteqarsimavoq:

“Taamatuttaaq eqqarsaatersuutigineqartariaqarpoq, Isumaginninnikkut Maalaaruteqartarfiup saniatigut maalaaruteqartarfimmik allamik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarneraq.”

Aningaasaqarnikkut atugassarititani ima allaqqasoqarpoq:

“Tusarniaanermut akissutigineqartuni arlalinni siunnersuummi aalajangersakkani unammilligassat aningaasaqarnikkut inuttullu nukissanut sanilliullugit ernumanartoqartillugit oqaatigineqarpoq.”

Taamaammat Partii Naleqqamiit suliap aappassaanneerreqannginnerani kommuneqarfiit siunnersuutip aningaasatigut sulisoqarnikkullu kommuninut kingunerisinnaasai pillugit isumaqatiginniutigineqaqqaarnissaat Naalakkersuisut isumageqqaassagaat kaammattuutigaarput.

Taamatut Partii Naleraq sinnerlugu ataatsimiititaliamut susassaqartumut kaammattuutigaarput kommunit immikkut ataatsimiititaliamiit tusarniaaffigineqassasut qulaani amigaatigineqartut pillugit.

Anthon Frederiksen